

සිංහල කාවෙක්පදේශන සම්පූර්ණ සහ සියබස්ලකර

එම්. ඩී. ජයනි සම්රා

Siyabaslakara can be identified as the oldest perceptible volume which belongs to Anuradhapura era. This publication is written by the king **Shilamegasena** who ruled in the 9th century from AD 846 – 866. This volume is based on **Kavyadarshaya** which is written by Sanskrit poet **Dandeen**. In Sinhalese literature, this volume plays an important role as it is the first main volume which can be seen that creates excellent poetic traditions. The volume, Siyabaslakara emphasises how a poem should select its subject, qualities of a poem, qualities of a poet, poetic devices and lives, outline of a poem and the use of diction and language.

© එම්. ඩී. ජයනි සම්රා

සංස්. පී. ඩී. අමිල මදුසිංහ, ජයමල් ද සිල්වා, දිල්ඡාන් මනෝර් රාජපක්ෂ,
වත්දන රුවන් කුමාර, එච්. ඩී. ගිහාන් මධුසංඛ, නන්දුලා පෙරේරා
'ප්‍රහා' ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, සිටු වැනි කළාපය - 2014/2015
මානවභාෂ්‍ය පියා, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

සිංහල කාවෝ සම්ප්‍රදාය අනුරාධපුර යුගයේ අග භාගය හෙවත් නව වන සියවසටත් පූර්ව අවධිය දක්වා දීව යයි. ඕනෑම සාහිත්‍යාංශයක් උදෙසා රෝ අනන්‍ය වූ රිතින් හඳුන්වා දෙන උපදේශ ග්‍රන්ථයේ වෙති. සාහිත්‍ය අංශයක් විෂයෙහි නීති රිති, උපදේශන හෝ විවාර කළාවක් නිර්මාණය වීමට ප්‍රථම සාහිත්‍ය අංශය නිර්මාණය විය යුතු ය. සිංහල පදන් සාහිත්‍යයේ ද කාවෝය්පදේශන ග්‍රන්ථ බිජිවීමට පූර්වයෙන් සිංහල කාවෝ සම්ප්‍රදායක් බිජි වූ බවට සාධක පවති. විද්‍යාමාන සාධක අතරින් සෙල්ලිපි ප්‍රථම අකයෙහි ලා සැලකිය හැකි ය. ක්‍රි: පු: තුන් වන සියවසේ සිට ම සෙල්ලිපි කරවීමේ සිරිත මෙරට ප්‍රවලිත ව පැවති හෙයින් නව වන සියවසට පූර්වයෙන් දියුණු සිංහල සාහිත්‍යයක් පැවතියේ ය යන මතය සනාථ කිරීමෙහි ලා සෙල්ලිපි සාහිත්‍යය කිහිප ආකාරයකින් උපකාරී වේ. එමෙන් ම නව වන සියවසට පූර්වයෙන් වූ පදන් සාහිත්‍යයේ ස්වභාවය කෙබදු වී ද යන්න තීරණය කරනු වස් සීගිරි ගී විශේෂාධාරයක් සපයයි. මෙකි පදන් සාහිත්‍යය උත්කර්ෂවත් ලෙස බැඛැලිමත් සමග ම ඒවායේ දෙළාස් තීදෙළාස් කිරීමටත්, උසස් කාවෝ සම්ප්‍රදායක් ජනිත කිරීම උදෙසාත් කාවෝයට උපදේශ සපයා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය බව පෙන්වාත් කාලීන ක්වීන් සිතු සේ ය.

ක්‍රි: ව: 846 - 866 දක්වා එනම් නව වන සියවසට අයත් කාලවිශේෂයක දී ලක් රජය විවාල ඩිලාමේසසෙන හෙවත් සලමෙවත් රජු විසින් සම්පාදිත සියබස්ලකර ග්‍රන්ථය අනුරාධපුර යුගයට අයත් දැනට විද්‍යාමාන පුරාණ ම ග්‍රන්ථය වන්නා සේ ම විද්‍යාමාන කාවෝය්පදේශන ග්‍රන්ථ අතරින් ද පුරාණ ම ග්‍රන්ථය වෙයි. මෙය නූදෙක් ස්වාධීන ග්‍රන්ථයක් නොවේ. සංස්කෘත කාවෝවාරය දැන්වීන්ගේ කාවෝවාරය අනුව කළ අනුවාද ග්‍රන්ථයකි. සංස්කෘත අලංකාර ලක්ෂණයේ මෙයින් ඉගැන්වෙති. සියබස්ලකර දැනට විද්‍යාමාන පැරණි ම කාවෝය්පදේශන ග්‍රන්ථය වුව ද එය සිංහලෙන් ලියුතු මූල් ම කෘතිය නොවේ. සිංහල පදන් සාහිත්‍යයේ බිජි වූ මූල් ම කෘතිය කුමක් ද? යන්න පිළිබඳ ව තවමත් කෙරෙනුයේ අදුරේ අතපත ගැමකි. එහෙත් නව වන සියවසට පෙර සිංහල සාහිත්‍යයක් පැවති බව හා එය දියුණු මට්ටමක පැවති බව ද විවාරක අදහස වෙයි. නව වැනි සියවසට පෙර සිංහල පදන් සාහිත්‍යයක්

පැවති බව පමණක් නොව තත් අවධියේ විසු කිවින් ගුරු කොට ගත් කාචා උපදේශන ග්‍රන්ථ පිළිබඳව ද සියලුස්ලකර ඇසුරින් ම සාධක ප්‍රතියමාන වේ. සියලුස්ලකරේ තුන්වන ගියෙහි මෙසේ වේ.

- දෙරස් වස් කියම් - පෙරගත් සකෙවිතිදු වූ
නොදත නොදත දෙවිබස් - සියකටි ලකුණි නොත් දෙස් (3)²

මෙයින් කියුවෙන්නේ පුරුවයෙහි ප්‍රභාත කාචා ගාස්ත්‍රා ග්‍රන්ථ සංස්කේෂණයෙන් හෝ නොදත් අය ද, සංස්කෘත භාෂාව නොදත් අය ද යන උහාය පිරිසට ප්‍රයෝගනය එකිස්ස සිංහල භාෂාවෙන් කාචා උහාය ලකුණ ඒකදේශයක් ප්‍රකාශ කරමි යන්නයි. මෙහි එන් 'පෙරගත්' යන දෙදුම අනුව කාචා ගාස්ත්‍රය අරබයා සියලුස්ලකර ලිවීමට පෙර ද ග්‍රන්ථ රචනා වී ඇති බව හැඟී යයි. තමුත් එම අලංකාර ග්‍රන්ථ දැනැට නාමාවගෙන් ව හෝ ගේෂ වී නොමැත.

සියලුස්ලකරට පෙර ද කාචාව්‍යපදේශන ග්‍රන්ථ පැවති බව ඉති මාත්‍රයකින් පවසා නොනැවතුණු සියලුස්ලකරකාරකයන් එම උපදේශන ග්‍රන්ථ කතුවරයෙකු පිළිබඳවත්, ඔහුගේ ගාස්ත්‍රය පිළිබඳවත් තතු අනාචාරයක් කරන්නට යේදී ඇත. සියලුස්ලකරහි පහලෙළාස් වැනි කට්ටෙ සිට දහනව වැනි කට්ටෙ දක්වා කාචා සතරකින් ඒ බැවි සාධක සහිත ව දක්වා ඇත.

- කළාගුරු සූල පා - වැසි වූ කුඩාණු නුවන යුත්
කලණ මිතෙ' වියතුන් - ගත්හි පියුම් ලකුණු ඇ (15)³

අභයගිරි විහාරවාසී කරුණාවෙන් භා යුතායෙන් හෙබි කලාණ මිතු නම් ව්‍යක්තයන්ගේ අලංකාර ග්‍රන්ථයෙහි පියුම් ගි විරිත ආදි ලක්ෂණ සහිත බව මින් ප්‍රකාශ වේ. මෙම ගිය කාචාව්‍යදරයේ නොවන, සේනා රජුගේ ස්වාධීන බන්ධනයකි. මෙයින් සේනා රජු සිය කෘතිය සම්පාදනයට පෙර කලණමින් හිමිගේ පද්‍ය උපදේශන ග්‍රන්ථය දැක ඇති බවට කරුණු හෙළි වේ.

- පියුම් ගි දෙසතර'ට - දොලාස් සොලාස් පද නම්
සැහැලි ඇහැලි දු නම් ඇත් - පිළි උපහැලි බැහැලි නම් (16)⁴

සිංහල කාවෙෂ්පදේශන සම්ප්‍රදාය සහ සියබස්ලකර

කලුණාණ මිතු හිමිගේ අලංකාර ගාස්තුයෙහි පියුම් ගිය, ද්වීපාද හිය, වතුෂ් පාදය, අෂේට පාදය, ද්වාදා පාදය, සැහැලි, ආහැලි, උපහැලි හා බැහැලි යන කාචය බන්ධන විශේෂ වූ බව සේන රුප දක්වා ඇත.

- ගැහුරු කවී සයුරු - වැදුමේ බද සිතැන්නට
හේ නැවෙවී පියවහන් - විසින්ලකර මිණි රුවන් (19)⁵

‘අලංකාර තමැති මාණකා රත්නයෙන් විවිතු වූ ගැහුරු කාචය සාගරයට පිවිසීමේ දී බදනා ලද සිත ඇති වුවනට ඒ ජන්දස් ග්‍රන්ථය ප්‍රියදායක නැවත් වන්නේ යැ’යි සියබස්ලකර කතුවරයා තවදුරටත් මහු හඳුන්වා දෙන කළණමිත් ගුරුගේ ග්‍රන්ථය පිළිබඳ ව වර්ණනා කර ඇත.

අබාසලමෙවත් රුප ස්වකිය කාතිය සම්පාදනයේ දී වැඩි අවධානය දැන්වීන්ගේ කාතිය කෙරෙහි හෙඳු බව ප්‍රකට වෙතත්, පුදෙක් එයට ම අනුගත නොවූ බවත් දේශීය කාවෙෂ්පදේශන ග්‍රන්ථයන් ද ඇසුරු කරමින් සිය කාතිය සම්පාදනයට මුල පිරු බවත් උක්ත සාධකවලින් ස්ථුට වේ. සියබස්ලකරත් එයට පූර්වයෙහි වූ ජන්දස් අලංකාර ග්‍රන්ථත් බිහිවීම සිංහල කවීය ඒ වන විට ප්‍රමාණවත් දියුණුවක් ලබා තිබුණු බවට නිදසුන් සේ දැක්වීම සාවදා නොවේ. සිගිරි කවීන් වුව ද හාටියට ගත් කාචයාලංකාර, යොදාගත් කාචය වෘත්ත හා ප්‍රකාශන විධ සලකා බලන විට එබදු පොත පත ගැන ඔවුනට දැනීමක් තිබිණා යැයි කීම ඇතැම සිගිරි පදන වෙනුවෙන් සාධාරණ ය. එම දියුණු කාචා ලක්ෂණ අනුව යමින් මෙකි ජන්දස් අලංකාර ග්‍රන්ථ කළහයි තරක කිරීමට ද ඇතැමෙකට අවකාශ පවතී.

දැනට අප සතු වන කාවෙෂ්පදේශන ග්‍රන්ථ අතරින් සියබස්ලකර සුවිශේෂ වන්නේ විශේෂතා රෝසක් හේතුවෙනි. කාචයක් යනු කුමක්ද?, කවියා සතු විය යුතු ගුණාංග කවරේද?, කාචයක් අලංකාරවලින් සරසන්නේ කෙසේද?, හාඡාව කවියකට උපයුක්ත කර ගත්තේ කෙසේද? මේ ආදි වගයෙන් කාචය නිර්මාණය උදෙසා ඉගැන්වීම් රෝසක් සියබස්ලකරින් කාචය ලෝකයට හඳුන්වා දී ඇත.

සැබැඳු කවියෙකු බිජිවීමට උපදේශේ නියම ලෙස සපයා ඇත්තේ සියලුස්ලකරෙති. කවියෙකුගේ හිතේ උපන් කාචා වින්තාව ප්‍රාණවලින් යුතුක්ත විය යුතු ය. අලංකාරවලින් සැරසිය යුතු ය. දූෂ්චරින් විශුක්ත විය යුතු ය. මෙමගින් උසස් කාචායක් බිජි වන අතර තත් කාචාය මස්සේ සැබැඳු කවියෙකු බිජි වේ. උසස් කාචායක් නිර්මාණයහි ලා සියලුස්ලකරින් මොනවට කාචා මාර්ගය පහදා ඇත.

සාර්ථක කාචායක් බිජිවීමට වස්තු විෂය තෙත්රැගැමීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු බව සියලුස්ලකරින් දැඩිසේ අවධාරණය කෙරේ.

පෙදෙන් බුදු සිරිතෑ - බසින් වත් සිරිත් ඇ
පද යුතු බසින් නාම ඇ - අන්තරු ලකුණු දක්වම (20)⁶

මෙයින් පදායන් නම් බෝධිසත්ත්ව වරිතාදිය වර්ණනා කළ යුතු බැවි අවධාරණය කරයි. සියලුස්ලකර බිජිවීමට පුරුෂයෙන් රවනා වී ඇති සිහිරි හි ඇතුළු පදා සම්ප්‍රදාය භූමේක් ලොකික ජීවිතයට නමුදු වී ඇත. එහි ආදිනව භූමාගත් සේනා රජු පදා නිර්මාණයේ දී බෝධිසත්ත්ව වරිතාදියෙන් වස්තු විෂය සපයාගත යුතු බැවි පසක් කොට දීමට යෙදී ඇත. සියලුස්ලකර උපදේශයට විරන්තන කිවින් ඉඳුරා ම පස්සුපානී වූ වගට සාධක රසකි. පොලොන්නරු අවධියේ රවිත සසදාවත, මුවදෙවිදාවත, දුම්දෙණි අවධියේ රවිත කවිසිඹුල්මිණ, කොට්ටෙවි යුගයේ රවිත ගුත්තිල කාචාය, මහනුවර අවධියේ රවිත වෙස්සන්තර ජාතක කාචාය ඇතුළු බොහෝ පදා කෘතීන් ජ්‍රී තිදුරුණන සපයයි. සියලුස්ලකර කතුවරයා ගුදන්වා දුන් වස්තු විෂය ක්ෂේෂුය පිළිබඳ නියමය එදා මෙදා තුර පදා නිර්මාණයේදී වසර දෙදහසකටත් වැඩි කාලයක් ලාංකෙය කිවින් අනුගමනය කළ බැවි සාක්ෂාත් වේ. ‘පෙදෙන් බුදු සිරිතෑ’ කාචා සම්ප්‍රදාය රස විදින පොදු ජනයාගේ ආධ්‍යාත්මික පස්සය දියුණුවීමෙන් පොදු ජනයාගේ සුවරිත යහපැවත්ම සේනා රජු අප්සේෂණ කොට ඇත.

කොට්ටෙවි යුගයේ දී වැන්තැවේ හිමියන් ගුත්තිලය රවනා කිරීම ආරම්භ කරමින් ස්වකීය නිර්මාණයෙන් බුදු ගුණ ගැයීමට සැරසෙන බැවි පවසා ඇත්තේ පහත පරිදි ය. මෙය ‘පෙදෙන් බුදු සිරිතෑ’ උපදේශයට අනුගත වූ බවට මනා තිදුසුනකි.

පෙර මහ කිවි	වරණ
පැවතු තිලෝ ගුරු	බණ
මම මගේ නැණ	පමණ
කිමැයි වරදක් වේ ද	කිකරුණ (14) ⁷

පද්‍ය භාෂාව පිළිබඳ ව උපදෙස් දෙන සියබස්ලකර, වාක් තොමෝශ් මොනවට ප්‍රකාශ කළාහු කැමති වස්තූන් දෙන සුරතිදෙන වැනි බවත්, භාෂාව වරදවා පරිහරණය කරනවුන් තොනෙකුට වැඩි වෙනසක් නොමැති බවත් ප්‍රකාශ කරමින් කාචෙශයට භාෂාව උපයුක්ත කර ගන්නේ කෙසේදැයි උපදේශ ලබා දෙන්නේ මේ අයුරිනි.

ගවගන වේ පසස් - නදා බස් කැරු සකස්
සියඹව හට අන්හට - ගව බවි මේ භුදු සාදා (7)⁸

කාචෙශකරණයේදී භාෂාව මොනවට හැසිරවීමේ වැදගත්කම මෙයින් අවධාරණය කරයි. සිංහල භාෂාව වෙනුවෙන් අදට ද ගැලපෙන ඉහත කී අදහස් ලෝක සාහිත්‍යයට ද උවිත වන්නේය. කාචෙශයාදර්ශයට අනුව ගිය ද සියබස්ලකරකරු දේ දිය අනනුතාව භා එක්ව අරුත වඩාත් රසවත් කොට, ප්‍රාණවත් කොට ඉදිරිපත් කර ඇත. සියබස්ලකරකරු ද පද්‍යයෙහි වවන සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කොට ස්වකීය අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට යෙදී ඇති බැවි ප්‍රතීයමාන වේ.

මාවිතා පද මතාව ගළපා කිසියම් අනුහුතියක් ප්‍රකාශ කිරීම පද්‍යයෙන් සිදු කළ යුතු ය. අනවගා එක ද වචනයක් හෝ පිවිසීම එම පද්‍යයෙහි විනාශයට හේතු වෙයි. භාෂාවේ වවන සුසංයෝගයේ ප්‍රබලත්වයෙන් ලෝක ප්‍රකට නායක වරිතවල ගුණ වර්ණනා කිරීමෙන් මුළුන් නැසි සියදහස් කළ ගත වුව ද එම ගුණ මහිමයන් පොදු ජනයා අතර සඳා අමරණීය වන්නේ එබැවිනි.

සමභාච්‍ය කාචෙශ සාහිත්‍යයෙන් පැරකුම්බා නිරිඳුගේ ගුණ බොහෝ ක්වේඛු අතිශයෝක්තියෙන් වර්ණනා කළහ. වර්තමානය දැක්වා ම පැරකුම්බා නිරිඳු පොදු ජනයා අතර ප්‍රකට වීමට එම කාචෙශ ඉවහල් වී ඇත්තේ කාචෙශ භාෂාවේ ප්‍රබලත්වය හේතුවෙනි.

කාච්ච ආකෘතිය පිළිබඳව ද සියල්ලකරින් විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇති අතර කාච්ච ආකෘතින් පහක් හඳුන්වා දී ඇති. ඉන් සංසාත, කෝප, මුක්තක හා කුලක යන ආකෘති පිළිබඳ ව ප්‍රථමයෙන් සංක්ෂිප්ත ව හඳුන්වා දෙන අතර මහා කාච්ච ආකෘතිය සෙසු කාච්චාකෘතින් සතරට ම වඩා විස්තරාත්මක ව හා පරීපුරුණ ලෙස දක්වා ඇති.

සගයියේ මහ කව් - කිමේ'හි ලකුණු වියන් වත්
වත් නිදෙස ආසි හෝ - නමකර හෝ පෙරට වේ (21)⁹

යනුවෙන් මහා කාච්ච ආකෘතියෙහි ලක්ෂණ දැක්වීම ආරම්භ කරන සියල්ලකර කතුවරයා ‘සරග සහිත වූයේ මහා කාච්චයැ’යි කියයි. එම මහා කාච්ච වස්තු නිරදේශයකින්, ආයිරවාදයකින් හෝ නමස්කාරයකින් ආරම්භ කළ යුතු ය. එහි අර්ථ, කාම, ධර්ම හා මේක්ෂ යන වතුර්වග එල සාස්ජාත් කර ගැනීමෙහි සමත් උදාර තායක වරිතයක් විය යුතු ය. තගර, සාගර, පර්වත, සාතු, උදා, තිගා, සැදැ වැනුම්, උයන් කෙළි, දිය කෙළි, මුළුපානෝත්සව, කුමර උපත්, යුද්ධය යනාදී වර්ණනා බාහුල්‍යයක් විය යුතු ය. මෙලෙස සරවසම්පුරුණ මහා කාච්චයක් උත්පාදනය කර ගන්නා ආකාරය දක්වමින් උපදේශ යසක් සපයා ඇති. සියල්ලකරින් හඳුන්වා දුන් තත් කාච්චාකෘතිය හෙළ කවින් අත්හදා බැලීමට ප්‍රයත්න දැරුවා පමණක් නොව, ඒ නයින් සිංහලයේ මහා කාච්චයේ ද බිහි වූහ. පොලොන්තරු යුගයේ දී රහල් හිමි රවිත ගත්තිල කාච්චයත් බණ්ඩ කාච්චා වෙති. මහා කාච්චාකෘතිය අඩුවක් නොමැති ව උපදුක්ත කර ගතිමින් දැඟදෙණි යුගයේදී දෙවන පැරකුම්බ රුතු කවිසිජ්‍රිණ මහා කාච්චය රවනා කලේ ය. එය සිංහල පදන් සාහිත්‍යයේ සෙසු පදන් අතර සිජ්‍රිණක් වීමට හේතුව වන්නේ ද මහා කාච්චාකෘතියට නියම පරිදි අනුගත වෙමින් කවි පබැඳු බැවිනි. සිංහල පදන් සාහිත්‍යයේ මහා කාච්චාකෘතියට අනුව පබැඳු සෙසු කාච්ච කෘතිය වන්නේ කෝට්ටේ අවධියේ රහල් හිමි රවිනා කළ කාච්චගේබරය සි. ලාංකේය සන්දේශාවලිය දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ දී සන්දේශ රවනා කළ කවින් ද මහා කාච්චාකෘතියේ යම් යම් උක්ෂණ උපදුක්ත කරගතිමින්

සිංහල කාචෙශ්පදේශන සම්ප්‍රදාය සහ සියබස්ලකර

කාචු බන්ධනයට යොමු වී ඇති බැවි පසක් වේ. ලාංකේය පද්‍ය සාහිත්‍ය බැබැලිමට මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් ඉවහල් වූ බව කිව යුතු ය.

සියබස්ලකරින් හඳුන්වා දෙන විශේෂ රිතින් ලෙස ප්‍රාණ හා අලංකාර හඳුනාගත හැකි ය.

දස පමණ කිවිකමැ	-	පණ ලකර වේ පන්තිස්
මෙයින් රුවන් දිවිනි	-	දනනට යුත් කියත් පත් (32) ¹⁰

කාචුකරණයෙහි ප්‍රාණ දහයක් බවත්, අලංකාර තිස් පහක් බවත් මින් කියැවේ. කාචුයාදරුගයේ දී දස ප්‍රාණ හඳුන්වා දුන් නමුත් සියබස්ලකරකරුවා හෙළ කාචු සම්ප්‍රදායට මාවිතා වන ප්‍රාණ හතක් පමණක් හඳුන්වා දුන්නේ ය. ඒවා ප්‍රසාද ගුණය, මාදුරුයය ගුණය, අර්ථ ව්‍යක්ති ගුණය, උදාරතා ගුණය, මිජ් ගුණය, කාන්ති ගුණය හා සමාධි ගුණය ලෙස වේ. මෙයින් සියබස්ලකරකරු පුර්වයේ පැවති හෙළ ජන්දස්ලකර ගාස්තුය පිළිබඳ අවබෝධයකින් සිටි බව තවදුරටත් තහවුරු වේ. කාචුයක අර්ථය උද්දීපනය කරනු වස් ප්‍රාණයන්ගේ උපයුක්තතාව අගනා බැවි ප්‍රාණ පිළිබඳ ඉගැන්වීමෙන් වටහාගත හැකි ය. නිදරුනයක් ලෙස අර්ථව්‍යක්ති ප්‍රාණය සළකා බැඳිය හැකි ය. කවියක අර්ථය සාධනය කරගනු වස් බාහිරින් වවන අධ්‍යහාර නොකර පවතින වවන මාලාවන් ම අර්ථය සාධනය කරගැනීම පිළිබඳ ව අර්ථව්‍යක්ති ප්‍රාණයෙන් ඉගැන්වේ.

බඩෑනිවෙලා මා ගිය කළ පුතුගේ	ගෙට
මැනෙලා වී ටිකක් දුන්නයි	මල්ලකට
ගන්දු නොගන්දු කියලා සිතුණි	මට
මැනෙල ද පුතෙශ් කිරී දුන්නේ මා	නුමිට

මේ කවියෙන් ප්‍රේරණය වන මවකගේ ගෝකය වටහාගනු වස් බාහිරින් වවන අධ්‍යහාර කර ගැනීම අවශ්‍ය නොවේ. ඒයින් අර්ථව්‍යක්ත ප්‍රාණය සාධනය වේ. සියබස්ලකරකරුවා කාචුයාලංකාර හඳුන්වා දීමට ස්වකීය ගුන්ථයෙන් සැහෙන කොටසක් වැය කර ඇත.

මුළුන් විසින් පෙණිනි	-	කවි සිරුරුත් ලකරුත්
කැමතිය අත් දැක්වූ	-	වදන් පබදෙහි සිරුරු (11) ¹¹

මෙහි කාච්ච අලංකාර හා කාච්ච ගේර යනුවෙන් උනය අංගයක් ප්‍රකාශිත ය. කාච්චයෙහි උද්ධේශාය කාච්ච ගේරය වේ. ඒ උද්ධේශාය අලංකාරවලින් ගෝජමාන වේ. අලංකාර කාච්ච ගේරයට ප්‍රසාද දායක වේ. කාච්ච ගේරය අලංකාර කරණකාට ගෙන උද්ධේශාත් වේ. මේ නයින් කාච්චයකට අලංකාර අත්‍යවශ්‍ය ම අංගයක් බැවි තිවු කර ඇත. කාච්චයක අඩංගු වන අලංකාර ගබඳාලංකාර හා අර්ථාලංකාර වගයෙන් ද්වීපාර්ශ්වය වන බව සියබස්ලකරින් ප්‍රකාශ කෙරේ. සියබස්ලකරේ දෙවන සර්ගය අර්ථාලංකාර සඳහා ද තෙවන සර්ගය සම්පූර්ණයෙන් ම ගබඳාලංකාර සඳහා ද කැප කාට ඇත.

ස්වභාවෝක්තිය, උපමා, රුපක, දිපක, ආවසත්තිය, ආක්ෂේපය, අර්ථාන්තරන්‍යාසය, ව්‍යතිරේකය, සමාසොක්තිය, අතිශයෝක්තිය, උත්ප්‍රේක්ෂාව යනාදි වගයෙන් අර්ථාලංකාර තිස්පහකි. මෙම අර්ථාලංකර හෙළ කවියා තිරන්තරයෙන් උපයුක්ත කරගතිමින් කාච්ච සැරසීමට පෙළඳී ඇත. උත්ප්‍රේක්ෂාලංකාරය විරන්තන කවියා මොනවට යෙදාගත් අවස්ථාවකට තිද්‍රිගනයක් රහල් හිමිගේ සැලුලිහිණි සන්දේශයේ සැදැ වැනුමෙන් ගෙන දැක්වීය හැකි ය.

වදිමින් සවස නල හැසිරෙන දිගතුව	ල
සොබමන් සුතිල් මිණි නිල් තුබතුර විපු	ල
පතසන් අවරගිර නැරියෙන් වැවෙන ක	ල
විලිකුන් සුරත් පල වැනි වේ රිවි මඩ	ල (48) ¹²

උත්ප්‍රේක්ෂාලංකාරය යනු සවේතනික හෝ අවේතනික වස්තුවක පවතින ස්වභාවය අන්‍යාකාරයකින් ප්‍රකාශ කිරීමයි. සන්ධියා අහසේ හිරු බැස යාම කවියා දැක ඇත්තේ තැවෙන් ගිලිහෙන්නට අසන්න වූ ඉදුණු එලයක් ලෙසිනි. මෙහි ද අර්ථය විවිතුවත් ව සංකල්ප රුප ජනනය වෙමින් සහංස මනසේ ලැගුම් ගනු නොඅනුමාන ය.

යමක බන්ධන ක්ම, අසම්බන්ධ, ප්‍රනරුක්ති දේශ, අනුපාසය යනාදිය පදනයේ ගබඳාලංකාර ලක්ෂණයේ වෙති. සියබස්ලකරකරු භඳුන්වාදෙන ගබඳාලංකාර අතරින් සන්දේශය යමකය තම් ද්‍ර්ජ්කර බන්ධනය සඳහා තිද්සුනක් පැරකුම්බා සිරිතෙන් උපටාදැක්වීය හැකිය.

තරිදු ගුණයෙන් ගැඹුරින්	තරිදු
කිරිදු බලයෙන් දීරියෙන්	කිරිදු
ගිරිදු නුවණින් විකුමෙන්	සිරිදු
සිරිදු දින පැරකුම් බුජ	නිරිදු (42) ¹³

සන්ද්ධීට නම් මනා සේ බදින ලද යන අදහස සි. එක් එක් පාදයෙහි අග වූ ව්‍යවහාර පාදයෙහි මුලුව ගැනීම එයින් සිදු වේ. පැරකුම් රුපුගේ සෝමෘහාවය, ගාමිනිර්යය, ගක්කිය, ගෙධිර්යය, ඇුහාය, විකුමය යන උත්තම ගුණ වැනිමට මෙම දුෂ්කර බන්ධනය අප්පුර්වාකාරයෙන් භාවිත කොට ඇත. එමෙන් ම ගායනය පහසු වන පරිදි පද සුසංයෝගය සිදු කර ඇත. ගබඳාර්ථ සුසංයෝගයෙන් කවියා අරමුණු කළ රසය මතු කොට ඇත. උසස් කාව්‍යයක් බිජිවීමට නම් පුදෙක් අර්ථාලංකාරය හෝ ගබඳාලංකාරය ප්‍රමාණවත් තොවේ. උත්කාංචීට කාව්‍යයක් ජ්‍යතිත වීමට නම් මනා ගබඳාර්ථ සුසංයෝගයක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙයින් තවදුරටත් කවියාගේ ප්‍රතිඵාශ ප්‍රකට වන අතර ඒ ඔස්සේ උසස් කවියෙකු බිජි වේ.

මේ අනුව දැනට විද්‍යමාන මුල් ම සිංහල කාවෙශ්‍යපදේශන ග්‍රන්ථය සියබස්ලකර බව පසක් වන අතර ම රට පුරුවයෙන් ද යම් යම් කාවෙශ්‍යපදේශන ග්‍රන්ථ තිබුණු බවට ද මේ ඔස්සේ තතු හෙළි වේ. සියබස්ලකරින් පෙන්වා දුන් කාව්‍ය මාර්ගය බොහෝ හෙළ කවීන් අනුගමනය කරන්නට යෙදුණු බවත් ඒ නයින් උසස් සම්භාව්‍ය පදනු සාහිත්‍යයක් සිංහල සාහිත්‍යයට ප්‍රවිශ්ට වී ඇති බවත් තහවුරු වේ.

ආන්තික සටහන්

1. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 1), සමයවර්ධන පෙළද්. සමාගම, කොළඹ 10.
2. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 81), සමයවර්ධන පෙළද්. සමාගම, කොළඹ 10.
3. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 91), සමයවර්ධන පෙළද්. සමාගම, කොළඹ 10.
4. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 92), සමයවර්ධන පෙළද්. සමාගම, කොළඹ 10.
5. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 93), සමයවර්ධන පෙළද්. සමාගම, කොළඹ 10.

‘ප්‍රභා’ ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, සිවු වැනි කලාපය

6. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 94), සමයවර්ධන පොදු. සමාගම, කොළඹ 10.
7. ගුත්තිල කාචය, (දෙ. මු. 2002), (පි. 6) අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.
8. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 85), සමයවර්ධන පොදු. සමාගම, කොළඹ 10.
9. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 95), සමයවර්ධන පොදු. සමාගම, කොළඹ 10.
10. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 103), සමයවර්ධන පොදු. සමාගම, කොළඹ 10.
11. සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), (පි. 88), සමයවර්ධන පොදු. සමාගම, කොළඹ 10.
12. සැලුලිහිණු සන්දේශය, සංස්. ජී. එස්. ඩී. සේනානායක, (තෙවන මු. 1990), (පි. 129), පුදීප ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ 12.
13. පැරණිමා සිරිත, සංස්. ශ්‍රී වාල්ස් ද සිල්වා, (දෙ. මු. 1970), (පි. 123), ඇම්. ඩී. ගුණසේන සමාගම, කොළඹ 11.

මූලාශ්‍රය නාමාවලිය

- ගත්තිල කාචය, (දෙ. මු. 2002), අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. පැරණිමා සිරිත, සංස්. ශ්‍රී වාල්ස් ද සිල්වා, (දෙ. මු. 1970), ඇම්. ඩී. ගුණසේන සමාගම, කොළඹ 11.
- සැලුලිහිණු සන්දේශය, සංස්. ජී. එස්. ඩී. සේනානායක, (තෙවන මු. 1990), පුදීප ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ 12.
- සියබස්ලකර දීපනී, සංස්. වී. ඩී. එස්. ගුණවර්ධන, (ප්‍ර. මු. 2003), සමයවර්ධන පොදු. සමාගම, කොළඹ 10.